Rokovi za izveštavanje i verifikaciju

13:30–14:00

13. oktobar 2026.

Privredna komora Srbije
Beograd

Validacija plana monitoringa
Obilazak lokacija
Verifikacija podataka
Rešavanje nalaza

Status informacija: 17. septembar 2026.

Agenda

1. Vremenski okvir verifikacije i zavisnosti u lancu snabdevanja
2. Priprema vaše dokumentacije i plana monitoringa
3. Obilasci lokacija i provere podataka
4. Materijalnost, nalazi i ispravke
5. Izveštaj o verifikaciji i vaš kalendar isporuke

Prvi ciklus verifikacije

SEP–DEC 2026.

Plan i poseta

Angažovanje, pregled plana praćenja i prvi radovi na lokaciji

JAN 2027.

Zatvaranje godine

Konačni podaci o aktivnostima, proračuni i izveštaj operatera

Q1–Q2 2027.

Verifikacija i korekcija

Detaljna provera podataka i ispravka nalaza

Ubrzo nakon toga

odobrenje

Izveštaj o nezavisnom pregledu i verifikaciji

Očigledno pre 30. SEP 2027.

upload

Bilo baza podataka O3CI registra ili pružanje detaljnih informacija klijentu.

Zakonski rok nastupa na kraju procesa. Za dokaze o verifikaciji, ispravke i nezavisnu proveru potrebno je predvideti poseban vremenski rezervni prostor.

Vremenski okvir verifikacije za CBAM Evropske komisije; Uredba (EU) 2023/956, član 6

Paket za spremnost za verifikaciju

Operater obezbeđuje

- Najnoviji plan praćenja na engleskom jeziku
- Opis instalacije, dijagrami procesa i dokumentacija o toku podataka
- Evidencija izmena plana instalacije i nadzora
- Nacrt ili konačni izveštaj operatera o emisijama
- Prethodni izveštaj, otvoreni nalazi i mere za unapređenje
- Verifikovani izveštaji o prekursorima i prateći dokazi, gde je to primenljivo.
- Pristup ljudima, sistemima, evidenciji i lokacijama je ugovorno obezbeđen.

Verifikator potvrđuje

- Obim akreditacije obuhvata relevantnu aktivnost.
- Tim poseduje neophodnu sektorsku i revizorsku stručnost.
- Raspodela vremena odražava složenost i rizik instalacije.
- Ugovor predviđa dodatno vreme kada se pojave novi rizici ili zadaci vezani za ponovljenu verifikaciju.

Kasne ili nepotpune ulazne informacije skraćuju vreme predviđeno za proveru i ispravke, što može dovesti do dodatnog angažovanja.

Delegirana uredba (EU) 2025/2551, Aneks II, članovi 2.2–2.3

Validacija plana praćenja

1	VERZIJA	Najnovija kontrolisana radna verzija i kompletna istorija izmena
2	GRANICE	Instalacija, proizvodni procesi, trase i tehnički priključci
3	METODE	Izvorni tokovi, merila, faktori izračunavanja i pravila raspodele
4	PREKURSORI	Poreklo, izveštajni periodi i verifikovane stvarne vrednosti, tamo gde se koriste
5	KONTROLE	Tok podataka, odgovornosti, provere, IT sistemi i čuvanje zapisa

Plan praćenja kojem nedostaje obuhvat ili jasnoća predstavlja jasan slučaj neusklađenosti.

Delegirana uredba (EU) 2025/2551, Aneks II, Članovi 2.4, 2.10 i 2.18

Analiza rizika i plan verifikacije

STRATEŠKA ANALIZA

Složenost instalacije
Validacija početnog plana praćenja
Izmene u odnosu na prethodnu godinu

ANALIZA RIZIKA

Inherentni rizici
Mere kontrole i rizici
Značajnost i moguće greške

PLAN VERIFIKACIJE

Program i raspored
Plan kontrolnih ispitivanja
Plan inspekcije
Plan uzorkovanja podataka

Plan se menja kada dokazi otkriju nove rizike.

Verifikator pojačava, preusmerava ili smanjuje aktivnosti verifikacije kako se procena rizika razvija. Cilj je pružanje razumnog uveravanja da izveštaj operatera ne sadrži značajne pogrešne iskaze i da je u skladu sa regulatornim zahtevima.

Delegirana uredba (EU) 2025/2551, Aneks II, članovi 2.4–2.6

Pravila za obilazak lokacije

DEFAULT

Fizička poseta

- Isplanirajte fizičku posetu za prvi ciklus verifikacije.
- Iskoristite posetu za pregled merila, sistema, granica i izvornih tokova.
- Dodajte druge lokacije kada se ključni tok podataka ili kontrole odvijaju na drugim mestima.
- Pokrivenost veštinama i kompetencijama od strane revizorskog tima

IZUZECI

Virtuelna poseta ili odricanje od prava

- Svi detaljni uslovi moraju biti ispunjeni.
- Neophodni su prethodna poseta na licu mesta i daljinski pristup svim dokazima.
- Bez značajnih izmena u pogledu instalacije ili nadzora
- Verifikator dokumentuje obrazloženje zasnovano na riziku.

Fizičke posete treba da se obavljaju najmanje na svake dve godine, izuzev u slučaju posebnih pravila za električne instalacije.

Sprovedbena uredba (EU) 2025/2546, članovi 2–4; Delegirana uredba (EU) 2025/2551

Produktivna poseta lokaciji

01 Otvaranje

Obim, izmene, otvoreni nalazi i logistika

02 Obilazak postrojenja

Granice, proizvodne rute i tehničke veze

03 Prikupljanje podataka i obezbeđenje / kontrola kvaliteta (QA/QC)

Merila, kalibracija, uzorkovanje i laboratorijski dokazi

04 Trag podataka

Prenesi podatke iz proračuna u izveštaj operatera.

05 Intervjui

Vlasnici procesa, vlasnici podataka, vlasnici kontrola i rukovodstvo

06 Završetak

Početni nalazi, praznine u dokazima i vremenski okvir za ispravke

Obezbedite bezbedan pristup, pratnju, dokumentaciju i stručnjake za određenu oblast pre dolaska verifikatora.

Delegirana uredba (EU) 2025/2551, Aneks II, član 2.13

Postupci provere podataka

ANALITIKA	Trendovi, fluktuacije, odnosi, odstupanja i praznine u podacima
PRAĆENJE	Vrednosti vraćene na zapise iz primarnog izvora
UNAKRSNA PROVERA	Spoljni ili potkrepljujući izvori, gde su dostupni
USKLAĐIVANJE	Ukupne vrednosti proizvodnje, nabavki, zaliha, energije i emisija
PONOVNI OBRAČUN	Agregirani podaci kao što su: faktori emisije, alokacije i intenzitet proizvoda

Uzorkovanje se i dalje zasniva na proceni rizika. Nalaz može dovesti do proširenja uzorka ili pokretanja novih aktivnosti provere.

Delegirana uredba (EU) 2025/2551, Aneks II, članovi 2.7–2.12

Materijalnost i profesionalna procena

5%

ukupnih specifičnih ugrađenih emisija

5%

ukupnih specifičnih ugrađenih besplatnih dodela
(SEFA – Dokument sa smernicama 4)

Primenjuje se po toni i po CN kodu

- Greške se akumuliraju u okviru testirane populacije.
- Veličina, priroda i okolnosti su takođe važne
- Greška manja od 5% i dalje može biti značajna.
- Ostali parametri se oslanjaju na stručnu procenu.

Materijalnost određuje nivo provere i usmerava mišljenje. Ona ne dozvoljava da poznate greške ostanu neispravljene bez prethodne procene.

Sprovedbena uredba (EU) 2025/2546, član 5

Četiri vrste nalaza verifikacije

POGREŠAN ISKAZ

Izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili greška u prijavljenim podacima

NEUSAGLAŠENOST

Postupak ili propust rukovaoca koji nije u skladu sa planom ili metodologijom praćenja.

NEUSKLAĐENOST

Kršenje važećeg zahteva iz pravila za sprovođenje CBAM-a

OGRANIČENJE OBIMA

Nedostatak podataka, nejasan plan ili nedostupni dokazi onemogućavaju pružanje dovoljnog stepena uveravanja.

Neusaglašenost postaje značajna kada dovede do značajnog pogrešnog iskazivanja.

Verifikator bez odlaganja saopštava nalaze i zahteva od operatera da ih ispravi.

Sprovedbena uredba (EU) 2025/2546, član 1; delegirana uredba (EU) 2025/2551

Proces korekcije i eskalacije

1

Identifikovati

Verifikator evidentira problem i obaveštava operatera.

2

Korigovati

Operater koriguje podatke, metod, plan ili zapise o kontroli.

3

Ponovo testirati

Verifikator proverava ispravku i označava rešene nalaze.

4

Proceniti

Neotklonjeni problemi se procenjuju pojedinačno i zbirno.

5

Zaključiti

Značajan uticaj ili nedovoljno dokaza utiču na mišljenje.

Valjani dokazi za korekciju Osnovni uzrok, ispravljeni zapisi, ponovni obračun, promena kontrole i dokaz da ispravka obuhvata celokupnu pogođenu populaciju.

Delegirana uredba (EU) 2025/2551, Aneks II, članovi 2.12 i 2.14

Od dokaza do izveštaja o verifikaciji

ZADOVOLJAVAJUĆE

Izveštaj operatera ne sadrži značajne pogrešne iskaze.

Neophodno pre izdavanja

- Kompletan dokazni materijal
- Nezavisna procena
- Potvrđivanje verodostojnosti izveštaja

Nezadovoljavajuće

- Neispravljena materijalno značajna pogrešna iskazanost
- Neusaglašenosti onemogućavaju pružanje razumnog uveravanja.
- Ograničenje obima onemogućava pribavljanje dovoljno dokaza.

Izveštaj mora biti na engleskom jeziku. Od 1. januara 2027. godine, verifikator ga izdaje u CBAM registru.

Delegirana uredba (EU) 2025/2551, Aneks II, članovi 2.15–2.18

Operativni kalendar za podatke za 2026. godinu

SEP–OCT 2026

ANGAŽOVANJE

Verifikator ugovora
Fiksiranje verzije plana praćenja
Zakazivanje terenske posete

NOV–DEC 2026

RAD NA TERENU

Obilazak lokacije
Međuprovere
Popunjavanje praznina u dokazima

JAN–MAR 2027

FINALNI PODACI

Zaključivanje izveštajne godine
Popunjavanje izveštaja operatera
Ispravka nalaza

APR–AUG 2027

IZVEŠTAJ

Završno testiranje
Nezavisna provera
Izdavanje i distribucija izveštaja

Preporučeni interni cilj: provereni podaci dostupni kupcima i primaocima prekursora u EU znatno pre septembra 2027. godine.

Preporučeni kalendar projekta na osnovu vremenskog okvira za verifikaciju Komisije

Četiri ključna zaključka

01 **Plan praćenja pokreće verifikaciju.**

Kontrola verzija, obuhvat, metode i kontrole određuju pristup testiranju.

02 **Prvi ciklus zahteva rani terenski rad.**

Planirajte fizički pristup i privremeno testiranje tokom izveštajne 2026. godine.

03 **Za ispravku nalaza potrebno je vreme.**

Prikupljanje dokaza o osnovnom uzroku i ponovno testiranje moraju biti završeni pre izdavanja mišljenja.

04 **Krajnji rok za podnošenje izjave predstavlja krajnju tačku.**

Klijentima je potreban potvrđen rezultat dovoljno rano da bi mogli da sprovedu sopstvene provere.

Status informacija: 17. septembar 2026.

Contact me to exchange more information about CBAM!

Christopher Kapaun
Tel: +49 152 01831768
Mail: Christopher.Kapaun@verico.eu